

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Anatolie Țurcan

Judecători - Svetlana Filincova, Tamara Chișca-Doneva, Maria Ghervas, Nina Vascan,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de inculpatul Topciu Roman, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Topciu Roman xxxx, născut la xx xx xxxx, originar din r-nul xxxx satul xxxx, domiciliat în mun. xxxx bd. xxxx nr.xxxx ap.xxxx sau str. xxxx nr.xx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.12.2009 – 17.06.2013;

Instanța de apel: 05.07.2013 – 17.12.2013;

Rejudecare: 1)18.08.2014 – 07.05.2015;

2)17.11.2015 – 31.10.2016;

3) 30.05.2017 – 23.11.2017;

Instanța de recurs:1) 06.05.2014 – 24.06.2014, dispusă rejudecarea;

2) 25.06.2015 – 13.10.2015, dispusă rejudecarea;

3) 26.12.2016 – 04.04.2017, dispusă rejudecarea;

4) 14.02.2018 – 19.04.2018.

Asupra recursurilor declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgi al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 iunie 2013, Topciu Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.328 alin.(1) Cod penal la 3

ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept, inclusiv în organele afacerilor interne pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, dacă condamnatul în termenul de probă nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că Topciu Roman, deținând funcția de inspector al grupei de combatere a furturilor și răpirii mijloacelor de transport a poliției criminale a CP sect. Rîșcani, mun. Chișinău, cu grad special - locotenent major de politie, în baza ordinului MAI nr. xxxx din 13.11.2009, fiind persoană cu funcție de răspundere în virtutea prevederilor art.123 Cod penal, contrar art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994; art.2, pct.2), 4), art.12 pct.1), art.14 și art.15 din Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la politie, precum și a obligațiilor funcționale, care-l obliga să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnitatea și onoarea cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu. Astfel, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, de comun acord și împreună cu colegul său Blaga Igor, intenționat la data de 09 aprilie 2009, în jurul orelor 12.00, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu, l-a reținut și la condus în biroul nr.3 din cadrul sectorului nr.4 al CP sect. Rîșcani a CGP mun. Chișinău, neavând careva temei legal, urmărind scopul de a provoca, dureri sau suferințe fizice sau psihice părții vătămate, Roscot Denis, cu scopul de a-l intimida și de a face presiuni asupra lui pentru a obține informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07 aprilie 2009.

Tot el, la aceeași dată în jurul orelor 14.00, neavând careva temei legal, de comun acord și împreună cu colegul său Bulmaga Igor, l-a condus pe Roscot Denis în biroul nr.318 din incinta CP sect. Rîșcani mun. Chișinău, situat pe str. Miron Costin 5/1, unde continuându-și acțiunile sale intenționate, urmărind același scop, adică de a provoca, în mod intenționat dureri sau suferințe fizice sau psihice părții vătămate pentru a obține de la acesta informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07 aprilie 2009.

Acțiunile inculpatului Topciu Roman au fost reîncadrate în baza art.328 alin.(1) Cod penal cu indicii calificativi: depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice exprimate în subminarea autorității și prestigiului activității legale a organelor publice.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de inculpatul Topciu Roman.

3.1. Procurorul, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Topciu Roman să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele publice pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului a invocat că deși, prima instanță a apreciat corect probele prezentate de partea acuzării, aceasta în sentința adoptată greșit a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art.309¹ alin.3) lit. c) Cod penal în cele ale art.328 alin.(1) Cod penal, deoarece în urma examinării cauzei s-a dovedit pe deplin vina inculpatului în comiterea infracțiunii de tortură și nicidecum depășirea atribuțiilor de serviciu.

3.2. Inculpatul, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care el să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță nu a dat o apreciere veridică probelor din dosar, deoarece urmărirea penală nu a fost efectuată în strictă conformitate cu legea procesual penală, solicitând astfel declararea nulității proceselor verbale ale acțiunilor de urmărire penală și, respectiv, respingerea probelor nominalizate, însă aceasta nu a fost luat în considerație de către instanța de judecată, care era obligată să se expună asupra tuturor încălcărilor de procedură invocate de apărare;

- prima instanță subiectiv și părtinitor a apreciat probele prezentate de părți, acestea nefiind analizate prin prisma art.101 Cod de procedură penală;

- acțiunile și faptele lui au fost legale și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate lui, deoarece nu a săvârșit careva acțiuni ilegale și anume depășirea atribuțiilor de serviciu, acțiunile sale conformându-se normelor legale, în urma cărora nu au fost cauzate careva daune intereselor publice sau subminarea autorității și prestigiului organelor publice;

- declarațiile sale date în cadrul examinării cauzei corespund adevărului și se confirmă prin: raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 02.11.2009, raportul de examinare medico-legală nr.xxxx din 26.05.2009 - 27.05.2009, raportul de examinare medico-legală nr.xxxx din 14.04.2009, raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 03.09.2012 - 12.10.2012, prin care se constată faptul că părții vătămate nu i-au fost cauzate careva vătămări corporale la data de 09.04.2009, când a fost escortat la CP sect. Rîșcani;

- la pronunțarea sentinței prima instanță s-a bazat doar pe presupunerile acuzatorului de stat, contrar prevederilor art.8 pct.3) Cod de procedură penală. Totodată, menționează că în declarațiile martorilor și a părților vătămate sunt contradicții esențiale, cărora prima instanță nu le-a dat nici o apreciere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art.328 alin.(1) Cod penal. Totodată, instanța de apel a reținut că instanța de fond întemeiat a dat o apreciere critică argumentelor invocate de inculpat privind nerecunoașterea vinovăției, care a invocat drept motiv că nu a avut pentru ce să aplice forța fizică și psihică asupra părții vătămate, aceasta în opinia instanței de apel constituind o versiune de apărare fiind îndreptată spre eschivarea de răspundere penală pentru fapta comisă.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a dat o apreciere critică rapoartelor de expertiză medico-legală nr.xxxx din 02.11.2009 și nr.xxxx din 14.04.2009, precum și raportului de examinare medico-legală nr.xxxx din 26.05.2009-27.05.2009, deoarece informația indicată în aceste rapoarte este incompletă, nu conține răspunsuri directe la întrebările puse către experți, conținutul este identic după text și concluzii, care se combat prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr.xxxx din 12.10.2012 și declarațiile martorilor și experților date în cadrul ședinței primei instanțe.

Referitor la apelul acuzatorului de stat, și anume, că Topciu Roman urmează a fi condamnat în baza art.309¹ Cod penal, instanța de apel a considerat că în acțiunile inculpatului persistă elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.328 Cod penal, adică depășirea atribuțiilor de serviciu.

În consecință, instanța de apel a concluzionat că acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, ce era în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, fiindcă prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 în vigoare din 21.12.2012, lit. a) și c) a normei penale date au fost excluse, prin urmare, conform prevederilor art.10 Cod penal, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art.328 alin.(1) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a reținut, că aparent careva semne constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) Cod penal, se conțin în alte articole ale Codului penal (în vigoare la momentul examinării în instanța de apel), însă acțiunile inculpatului nu pot fi reîncadrate juridic, ținând cont de art.10 alin.(1) Cod penal.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și inculpatul Topciu Roman.

6.1. Procurorul, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, indicând că, în situația când instanța de apel a constatat că au fost

comise de către inculpat acte de tortură, neîntemeiat a respins apelul procurorului menținând soluția instanței de fond, prin care acțiunile inculpatului au fost încadrate în prevederile art.328 alin.(1) Cod penal.

6.2. Inculpatul Topciu Roman, invocând temeiurile prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2014 au fost admise recursurile ordinare declarate și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că, deși în decizia adoptată instanța de apel a constatat că Topciu Roman a comis acte de tortură asupra lui Roscot Denis, totuși neîntemeiat a concluzionat că în acțiunile inculpatului persistă elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs a notat că, fapta prin care i se provoacă unei persoane, cu intenție durere sau suferințe puternice pentru a fi calificată în baza art.309¹ Cod penal, ca tortură trebuie să urmărească scopurile: - a obține de la victimă sau de la o terță persoană mărturii; - a pedepsi victima pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis; - a intimida sau a face presiuni asupra unei victime sau asupra unei terțe persoane. Însă, în contextul menționat instanța de recurs a considerat că instanța de apel în decizia sa nu a dat careva apreciere declarațiilor părții vătămate Roscot Denis date în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, precum nu au fost apreciate și declarațiile martorului T. Rotaru. Prin urmare, în opinia instanței de recurs, instanța de apel la judecarea cauzei urma să verifice prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) Cod penal, ținând cont de faptul că actul de învinuire a organului de urmărire penală a fost întocmit în acest sens.

Instanța de recurs a menționat că, instanța de apel în decizia adoptată s-a limitat doar la transcrierea conținutului mai multor probe cum ar fi declarațiile martorilor O. Cepoi, M. Pavlisciuc, V. Barbaroș, I. Bulmaga, V. Gnatiuc, M. Rodnițchi, P. Ceban și E. Gusac, fără a le da o apreciere. În cazul dat, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe prezentate de părți, în baza evaluării proprii, juste, a probelor administrate în cursul urmăririi penale, a celor readministrate în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților, în această fază procesuală și ca urmare să rețină corect starea de fapt, vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor comise de către acesta.

În concluzie, instanța de recurs a considerat că instanța de apel a examinat pur formal apelurile declarate, nu s-a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, fiind prezente temeiurile de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015 a fost respins apelul declarat de inculpat, admis apelul procurorului, casată total sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Topciu Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele publice pe un termen de 4 ani.

Conform art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, dacă în termenul de probă fixat, nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță, la adoptarea sentinței, incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungând eronat la concluzia de recalificare a acțiunilor inculpatului în baza art.328 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, inculpatul Topciu Roman, deținând funcția de inspector al grupei de combatere a furturilor și răpirii mijloacelor de transport a poliției criminale a CP sect. Rîșcani mun. Chișinău, cu grad special - locotenent major de politie, în baza ordinului MAI nr.xxx xx din 13.11.2009, fiind persoană cu funcție de răspundere în virtutea prevederilor art.123 Cod penal, contrar art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994; art.2 pct.2), 4), art.12, pct.1), art.14, art.15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la politie, precum și a obligațiilor funcționale, care-l obliga să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnitatea și onoarea cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu. Astfel, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, de comun acord și împreună cu colegul său Bulmaga Igor, intenționat la data de 09 aprilie 2009 în jurul orelor 12.00, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu l-a reținut și l-a condus în biroul nr.3 din cadrul sectorului nr.4 al CP sect. Râșcani a CGP mun. Chișinău, neavând careva temei legal, urmărind scopul de a provoca, dureri sau suferințe fizice sau psihice părții vătămate, Roscot Denis, cu scopul de a-l intimida și de a face presiuni asupra lui pentru a obține informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07 aprilie 2009.

Tot el, la aceeași dată în jurul orelor 14.00, neavând careva teme legal, de comun acord și împreună cu colegul său Bulmaga Igor, l-a condus pe Roscot Denis în biroul nr.318 din incinta CP s. Rîșcani mun. Chișinău, situat pe str. Miron Costin 5/1, unde continuându-și acțiunile sale intenționate, urmărind același scop, adică de a provoca, în mod intenționat dureri sau suferințe fizice sau psihice părții vătămate pentru a obține de la acesta informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07 aprilie 2009.

În viziunea instanței de apel, declarațiile inculpatului nu corespund adevărului și sunt date de către acesta în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, și care se combat de întreaga sistemă de probe, apreciată prin prisma art.101 Cod de procedură penală, ce demonstrează integral vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, precum sunt: declarațiile părții vătămate D. Roscot și a martorilor O. Cepoi, V. Bordea, T. Rotaru, V. Barbaroș, V. Gnatiuc, M. Rodnițchi și E.Gusac, experților A. Vicol, S. Tighineanu și C. Corbu, materialele cauzei și anume: plângerea lui D. Roscot din 15.04.2009 (f.d.2 v.1); extrasul din Registrul de evidență a persoanelor aduse la CP s. Rîșcani, mun. Chișinău (f.d.151 v.1); fișa de solicitare a asistenței medicale urgente din data de 09.04.2009 (f.d.191-192 v.1); extrasul din Registrul de evidență a internărilor bolnavilor și renunțărilor la spitalizare, prin care sub nr.9976 s-a indicat că pacientul cu numele D. Roscot a fost examinat la 09.04.2009 de neurologi (f.d.197 v.1); trimitere-extras eliberată lui D. Roscot la 29.10.2009 (f.d.200 v. 1); procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din data de 22.10.2009 (f.d.3-4 v. 2); fișa postului (f.d.73-74 v.2); raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din data de 03.09.2012 -12.10.2012 (f.d.227-237 v.2); raportul de contraexpertiză medico-legală în comisie nr.xxx din 03.09.2012- 03.10.2012; raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx (f.d.47 v.2); raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx (f.d.48-50 v. 2).

Cu referire la declarațiile martorilor M. Pavlisciuc, I. Bulmaga și P. Ceban instanța de apel a constatat că declarațiile acestora nu echivalează cu achitarea inculpatului, deoarece nu corespund adevărului și sunt date cu scop de a-l exonera pe inculpat de la răspunderea penală, fiind colegi de serviciu, acestea combătându-se prin întreaga sistemă de probe.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță eronat a conchis că în speța dată, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale torturii, și în această ordine de idei, instanța de apel a notificat elementele constitutive ale infracțiunii de tortură în raport cu circumstanțele cauzei.

În consecință, instanța de apel a conchis că, întreaga sistemă de probe enumerate și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului Topciu Roman în săvârșirea infracțiunii imputate acestuia prin rechizitoriu, astfel, ținând cont de prevederile art.art.8, 10 Cod penal, fapta comisă de el a fost încadrată anume în prevederile art.309¹

alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția legii din 30.06.2005), fără a agrava situația inculpatului.

În privința argumentelor expuse în apelul inculpatului Topciu Roman, referitoare la probele inadmisibile și încălcările procedurale admise în cadrul urmăririi penale, instanța de apel le-a respins, deoarece potrivit materialelor cauzei penale se constată că nici inculpatul, nici avocatul acestuia nu au contestat actele emise în cadrul urmăririi penale în ordinea stabilită de art.313 Cod de procedură penală, motiv pentru care acțiunile organului de urmărire penală sunt apreciate ca legale și întemeiate, iar argumentele invocate de inculpat în acest sens, ca declarative. Celelalte argumente invocate de inculpat în apelul său, au fost respinse.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Topciu Roman, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de faptul că dânsul anterior nu a fost condamnat, are la întreținere un copil minor, precum și de circumstanțele atenuante - comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni grave, circumstanțe agravante ne fiind prezente la caz, de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut și nu a conștientizat vina la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare nu se căiește. Astfel, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă fără izolarea de societate, stabilindu-i sancțiunea minimă prevăzută de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 30.06.2005) cu aplicarea art.90 Cod penal.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și inculpatul Topciu Roman.

11.1. Procurorul a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând următoarele motive:

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul R. Topciu a comis fapta imputată, fiind în funcția de inspector operativ al poliției criminale al Inspectoratului de poliție Rîșcani mun. Chișinău, de gradul de pericol social al infracțiunii comise, consecințele acesteia și nu a luat în considerație faptul că inculpatul fiind în funcția de serviciu menită pentru asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor Republicii Moldova, a săvârșit o infracțiune gravă, faptă infracțională comisă de două sau mai multe persoane, nu a recunoscut vina în cele incriminate și respectiv nu a contribuit la demascarea celorlalți coparticipanți la comiterea infracțiunii de tortură;

- partea descriptivă a deciziei la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederilor art.394 alin.(2) pct.3) și art.395 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei;

- în opinia acuzatorului de stat pedeapsa stabilită inculpatului nu-și va atinge scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea

condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, deoarece acesta poate să comită o altă infracțiune și mai gravă.

11.2. Inculpatul a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în temeiul art.390 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, deoarece fapta nu a fost săvârșită de el, invocând următoarele motive:

- instanța de apel a examinat cauza unilateral, parțial și subiectiv, fiind luate în considerație doar probele declarative ale acuzării și omise totalmente probele părții apărării, prin ce s-au ignorat prevederile art.101 Cod de procedură penală;

- condamnarea sa nu are la bază probe ce ar confirma săvârșirea de către el a infracțiunii de tortură, ci se bazează doar pe declarații confuze și simple presupuneri, precum declarațiile părții vătămate care sunt neconsecvente, contradictorii, confuze și incoerente; O. Cepoi, M.Pavlișciuc, V. Gnatiuc, V. Bordei, P. Ceban și E. Gusac, experții A. Vicol, S. Tighineanu și C. Corbu nu au fost prezenți în ședința de judecată a instanței de apel, iar depozițiile anterioare ale acestora nu au fost date citirii în ședința de judecată, contrar prevederilor art.414 alin.(2) și art.415 alin.(2) Cod de procedură penală;

- la materialele cauzei au fost anexate și examinate raportul de examinare medico-legală nr.xxxx din 14.04.2009; raportul de examinare medico-legală nr.xxxx din 26.05.2009; raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 02.11.2009; raportul de contraexpertiză medico-legală în comisie nr.xxxx din 03.09.2012, ce confirmă că vătămările corporale depistate la partea vătămată au fost provocate anterior datei de 09.04.2009, adică data când Roscot Denis a fost escortat la organul de poliție, deoarece conform aspectului morfologic al leziunilor constatate, vătămările corporale au fost produse cu 7 zile înainte de 14.04.2009;

- instanța de apel nu s-a expus referitor la probele invocate de partea apărării, care dovedesc incontestabil că inculpatul nu a torturat partea vătămată, cum sunt declarațiile martorilor M. Pavlișciuc, P. Ceban, I. Bulmaga, M. Rodnițchi și E. Gusac, răspunsurile parvenite de la IGP DP mun. Chișinău nr.8139 din 06.09.2013 și Procuratura Generală nr.18-30/09-1151, mai mult, toate demersurile inculpatului cu privire la administrarea a noi probe au fost respinse de instanța de apel;

- în conformitate cu prevederile alin.(3) art.414 Cod de procedură penală, instanța urma să audieze martorii V. Barbaroș și C. Corbu, declarațiile cărora date în prima instanță au fost contestate de către partea apărării, conținând divergențe;

- acțiunile și faptele inculpatului au fost legale și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, ultimul nu a săvârșit careva acțiuni ilegale și anume acțiuni de tortură sau depășirea vădită a atribuțiilor de serviciu, acțiunile lui conformându-se normei legale în urma cărora nu au fost cauzate careva daune intereselor publice sau subminarea autorității și prestigiului organelor publice;

- depozițiile sale date în cadrul urmăririi penale și instanțelor de judecată, corespund adevărului, deoarece coroborează cu alte probe anexate la dosar, iar probele admise de instanțele de judecată nu pot fi puse la baza învinuirii, deoarece ele

demonstrează obiectiv și cu certitudine că acțiunile sale nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate;

- nici una din declarațiile sau probele invocate de acuzatorul de stat și admise de instanță nu confirmă faptul că Topciu Roman i-ar fi provocat părții vătămate dureri fizice și psihice, urmărind careva scopuri, ci s-a demonstrat doar faptul că Roscot Denis a fost condus la CP sect. Rîșcani temeinic, legal, iar învinuirea se bazează doar pe presupunerile acuzatorului de stat și instanței de judecată, care nu se confirmă nici printr-o probă;

- cât privește calificarea acțiunilor sale în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, instanța de fond a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material, având în vedere că lipsește componenta infracțiunii incriminate, deoarece nu s-a demonstrat în cadrul ședințelor de judecată faptul că acțiunile inculpatului au adus atingere relațiilor sociale cu privire la activitatea de înfăptuire a justiției;

- lipsește latura obiectivă a infracțiunii imputate, exprimată în provocarea unei dureri fizice sau suferințe psihice, instanța ghidându-se la emiterea deciziei sale exclusiv de declarațiile lui Roscot Denis, care este persoană cointeresată și de interpretarea unilaterală și neobiectivă a raportului de examinare medico-legală. La fel, lipsește latura subiectivă a infracțiunii date, fiindcă nu s-a dovedit intenția directă în săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni infracționale, deoarece inculpatul în acest caz urma să-și dea seama de caracterul prejudiciabil al faptei incriminate, să prevadă comiterea ei și să-și dorească survenirea urmărilor și consecințelor infracționale, precum și motivul infracțiunii specificate;

- în motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel s-a redus la fraze generale, fără a se expune asupra tuturor argumentelor invocate de apelanți și fără a efectua o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept a acestora, confruntându-le cu întreg materialul probator al cauzei;

- totodată, a menționat că, instanța de apel l-a condamnat în temeiul unei legi penale abrogate, deoarece art.309¹ Cod penal a fost abrogat prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2015, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și de inculpat, casată total decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs, analizând constatările primei instanțe în ce privește fapta criminală descrisă ca fiind săvârșită de către inculpat, acțiuni pe care această instanță le-a reîncadrat juridic în baza art.328 alin.(1) Cod penal, cât și fapta criminală descrisă de către instanța de apel, care a conchis că acțiunile lui Topciu Roman urmează a fi încadrate în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 30.06.2005), a constatat că, fapta criminală descrisă de către instanța de apel, de fapt, este identică cu cea constatată de prima instanță și în care nu se menționează că inculpatul a aplicat careva lovituri părții vătămate Roscot Denis, pentru

a-i cauza dureri puternice fizice și psihice, fiind menționat că a urmărit doar scopul de a provoca, dureri sau suferințe psihice acestuia și de a-l intimida, de a face presiuni pentru a obține informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07.04.2009. În același timp, instanța de apel a considerat că, probele administrate în prezenta cauză dovedesc cu certitudine săvârșirea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 30.06.2005) - *tortura, adică provocarea în mod intenționat a unei dureri puternice, fizice și psihice, unei persoane, cu scopul de a obține de la această persoană mărturisiri, durere provocată de o persoană cu funcție de răspundere, de mai multe persoane.*

În astfel de împrejurări, instanța de recurs a conchis că constatările și concluziile instanței de apel, ce se referă la fapta criminală săvârșită de către inculpat, redau o îmbinare a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 30.06.2005), ceea ce este inadmisibil potrivit prevederilor legale.

Astfel că, în cazul în care, instanța de apel a considerat hotărârea adoptată de către prima instanță eronată, în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Topciu Roman în baza art.328 alin.(1) Cod penal, urma să o desființeze și adoptând, în conformitate cu art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, era obligată să respecte dispozițiile legale ale art.art.385 și 394 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs a constatat că în partea descriptivă a hotărârii instanței de apel sunt redată declarațiile inculpatului, părții vătămate și martorilor, iar după fiecare expunere a declarațiilor participanților la proces, instanța de apel s-a limitat doar la fraze generale prin care consideră că declarațiile aduse în favoarea învinuirii sunt utile, veridice, consecutive și coroborează cu declarațiile părții vătămate, iar declarațiile aduse în favoarea apărării nu echivalează cu achitarea inculpatului, deoarece nu corespund adevărului. Acest fapt, în viziunea instanței de recurs, nu este suficient pentru a fi considerat ca o analiză a întregului material probator, precum și ca o argumentare de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse, deoarece nu au fost supuse unei sinteze sub toate aspectele, complet și obiectiv în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

La fel, instanța de recurs a menționat și acel fapt că potrivit deciziei instanței de apel, ca probe în confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod de procedură penală au fost reținute și raportul de expertiză medico-legală nr.278 din 12.10.2012, precum și rapoartele de expertiză medico-legală nr.xxxx și xxxx, care de fapt sunt rapoarte de examinare medico-legale și nu rapoarte de expertiză, precum a indicat instanța de apel.

Analizând aceste rapoarte, instanța de recurs a indicat divergențele între concluziile rapoartelor de examinare medico-legală și raportul de expertiză medico-legală. De altfel, divergențele din conținutul acestor acte medicale au fost analizate și

expuse în sentință, fiind apreciate respectiv, însă instanța de apel prapit le-a considerat ca fiind în coroborare între ele, fără a înlătura divergențele prin aprecierea motivată acestor probe și anume să indice care sânt admise și care respinse, sau prin ce coroborează între ele, însă nu doar a le expune în partea descriptivă a deciziei ca probe ce confirmă vinovăția inculpatului.

Instanța de recurs, analizând hotărârea atacată a reținut că, instanța de apel în motivarea hotărârii sale a specificat un șir de argumente invocate de inculpat în apelul său, pe care le-a respins, limitându-se doar la indicarea că, prima instanță eronat a încadrat acțiunile inculpatului conform art.328 alin.(1) Cod penal, deoarece acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în conform art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, ceea ce contravine prevederilor art.414 alin.(5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, necesar fiind de a indica temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestora.

Deci, în speța supusă judecării, instanța de recurs a relevat că, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și menționate în cererile de apel, în baza evaluării proprii, juste a probelor administrate în cursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, și ca urmare să rețină corect starea de fapt, vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor comise de către acesta, principii ce nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Cu referire la recursul declarat de către procuror, instanța de recurs a remarcat că procurorul în recursul său, nu a contestat încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând doar netemeinicia deciziei instanței de apel în ce privește latura pedepsei stabilite ultimului, în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, considerând că instanța de apel nu a ținut cont că a săvârșit o infracțiune gravă, comisă de două sau mai multe persoane, nu a recunoscut vina și nu a contribuit la demascarea celorlalți coparticipanți la comiterea infracțiunii de tortură, iar soluția de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal în privința lui Topciu Roman, este una prapită și nu-și va atinge scopul pedepsei penale.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel la stabilirea pedepsei minime cu închisoare prevăzută de norma imputată și aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, a reținut aceleași circumstanțe și împrejurări, ceea ce indică că același situații de drept le-au fost acordate o dublă valență juridică, fapt inacceptabil, fiind notificată practica judiciară cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant, trafic de ființe umane, violența în familie, fapt ce în opinia instanței de recurs nu a fost realizat în cauza dată în deplină măsură de către instanța de apel, iar concluziile acestei instanțe, în partea individualizării pedepsei, nu au fost suficient de clare și motivate conform prevederilor legale.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat și admis apelul declarat de

procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Topciu Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 4 ani.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani.

15. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, inculpatul Topciu Roman, deținând funcția de inspector al grupei de combatere a furturilor și răpirii mijloacelor de transport a poliției criminale a CP sect. Rîșcani, mun. Chișinău, cu grad special - locotenent major de politie, în baza ordinului MAI nr. xxx xx din 13.11.2009, fiind persoană cu funcție de răspundere în virtutea prevederilor art.123 Cod penal, contrar art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova; art.2 pct.2), 4), art.12, pct.1), art.14 și art.15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la politie, precum și a obligațiilor funcționale, care-l obliga să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnitatea și onoarea cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu.

Astfel, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, de comun acord și împreună cu colegul său Bulmaga Igor, intenționat la data de 09 aprilie 2009, în jurul orei 12.00, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu l-a reținut și la condus în biroul nr.3 din cadrul sectorului nr.4 al CP s. Rîșcani a CGP mun. Chișinău, neavând careva temei legal, urmărind scopul de a-i provoca dureri sau suferințe fizice sau psihice părții vătămate Roscot Denis, cu scopul de a-l intimida și de a face presiuni asupra lui pentru a obține informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07 aprilie 2009.

Tot el, la aceeași dată, în jurul orei 14.00, neavând careva temei legal, de comun acord și împreună cu colegul său Bulmaga Igor, l-a condus pe Roscot Denis în biroul nr.318 din incinta CP sect. Rîșcani mun. Chișinău, situat pe str. Miron Costin 5/1, unde continuându-și acțiunile sale intenționate, urmărind același scop, adică de a provoca, în mod intenționat dureri sau suferințe fizice sau psihice părții vătămate pentru a obține de la acesta informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07 aprilie 2009.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către instanța de apel în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal – *tortura, adică provocarea în mod intenționat a durerilor și*

suferințelor fizice puternice unei persoane, cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri, pentru identificarea participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07.04.2009.

Instanța de apel a menționat că prima instanță incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungând eronat la concluzia de recalificare a acțiunilor inculpatului în baza art.328 alin.(1) Cod penal și în acest sens, instanța de apel a indicat că probatoriul administrat în cauză și verificat în ședința de judecată demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și anume prin declarațiile părții vătămate Roscot Denis, ale martorilor O. Cepoi, V. Bordea, T. Rotaru, V. Barbaroș, V. Gnatiuc, M. Rodnițchi și E. Gusac, ale experților A. Vicol, S. Tighineanu și C. Corbu, cât și prin materialele cauzei: plângerea lui D. Roscot din 15.04.2009 (f.d.2 vol. I); extrasul din Registrul de evidență a persoanelor aduse la CP s. Rîșcani mun. Chișinău (f.d.151 vol. I); fișa de solicitare a asistenței medicale urgente din data de 09.04.2009 (f.d.191-192 vol. I); extrasul din Registrul de evidență a internărilor bolnavilor și renunțărilor la spitalizare, prin care sub nr.9976 s-a indicat că pacientul cu numele D. Roscot a fost examinat la 09.04.2009 de neurologi (f.d.197 vol. I); trimitere-extras eliberată lui D. Roscot la 29.10.2009 (f.d.200 vol. I); procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din data de 22.10.2009 (f.d.3-4 vol. II); fișa de post a inculpatului (f.d.73-74 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.278 din data de 03.09.2012-12.10.2012 (f.d.227-237 vol. II); raportul de contraexpertiză medico-legală în comisie nr.278 din 03.09.2012 – 03.10.2012; raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx (f.d.47 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx (f.d.48-50 vol. II).

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță eronat a conchis că în speța dată, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale torturii, și în această ordine de idei, instanța de apel a notificat elementele constitutive ale infracțiunii de tortură în raport cu circumstanțele cauzei și a conchis că, întreaga sistemă de probe enumerate și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului Topciu Roman de săvârșirea infracțiunii imputate acestuia prin rechizitoriu.

Instanța de apel a reținut că declarațiile inculpatului Topciu Roman nu corespund adevărului și sunt date în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, mai mult ca atât, însăși din declarațiile inculpatului se confirmă intenția acestuia de a obține de la persoana efectiv torturată sau de la o persoană terță a informațiilor sau mărturisirilor, fapt confirmat și prin declarațiile părții vătămate Roscot Denis, a martorilor V. Barbaroș, V. Bordea, O. Cepoi și T. Rotaru, materialele cauzei penale.

Nu au fost reținute ca plauzibile, de către instanța de apel, argumentele invocate de inculpatul Topciu Roman, și anume, că acțiunile și faptele lui au fost legale și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, or, cu adevărat instanța de fond eronat a încadrat acțiunile inculpatului Topciu Roman Anatolie în baza art.328 alin.(1) Cod penal după indicii calificativi „*depășirea atribuțiilor de serviciu, adică*

inculpatul fiind persoană cu funcție de răspundere, în mod vădit și-a depășit atribuțiile de serviciu prin ce a cauzat daune considerabile intereselor publice exprimate în subminarea autorității și prestigiului activității legale a organelor publice", deoarece acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate juridic în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi „Tortura, adică provocarea în mod intenționat a unei dureri puternice, fizice și psihice unei persoane, cu scopul de a obține de la această persoană mărturisiri, durere provocată de o persoană cu funcție de răspundere, cu calificativul de mai multe persoane", fapte ce se confirmă prin probele analizate mai sus.

Tot aici, instanța de apel a menționat că nu pot fi reținute nici alegațiile inculpatului din cererea de apel cu privire la faptul că instanța de fond a pus la baza sentinței de condamnare a lui Topciu Roman în exclusivitate probe inadmisibile și acte procedurale nule, or potrivit materialelor cauzei penale se constată că nici inculpatul nici avocatul acestuia nu au contestat actele emise în cadrul urmăririi penale în ordinea stabilită de art.313 Cod de procedură penală, motiv pentru care acțiunile organului de urmărire penală sunt legale și întemeiate, iar argumentele invocate de inculpat sunt declarative.

Subsecvent, nu au fost reținute de instanța de apel nici argumentele privind neelucidarea pe deplin a unui șir de circumstanțe importante pentru soluționarea obiectivă a cauzei, or, instanța de fond a apreciat corect probele de drept și de fapt administrate, însă a calificat incorect acțiunile inculpatului Topciu Roman în baza art.328 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a relevat că prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 a fost abrogat art.309¹ Cod penal, fiind totodată modificate și completate un șir de acte legislative, având ca scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea torturii, printre ele și Codul penal al Republicii Moldova.

Tot, prin această Lege a fost introdus art.166¹ Cod penal - Tortura, tratamentul inuman sau degradant.

În consecință, tortura, precum este speța dată, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr.252 nu a fost decriminalizată, menținându-se în continuare ca fiind pasibile de pedeapsă penală, faptele prejudiciabile comise de către colaboratorii de politie, în baza art.166¹ Cod penal.

La modificarea Legii penale s-a ținut cont, că Codul penal al Republicii Moldova conține un șir de prevederi aplicabile persoanelor cu funcții de răspundere, acuzați că ar fi recurs la tortură sau maltratare. Astfel, această modificare a exclus posibilitatea recalificării acțiunilor de tortură, prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod Penal la prevederile art.166¹ Cod penal - Tortura, tratamentul inuman sau degradant, fapt negativ menționat de CEDO în hotărârile Valeriu și Nicolae Roșea și Pădureț contra Moldovei. Din aceste motive a fost abrogat art.309¹ Cod Penal și nicidecum fapta nu a fost decriminalizată.

În această ordine de idei, instanța de apel a notificat prevederile art.8 și 10 Cod penal, considerând că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția legii din 30.06.2005), fără a agrava situația inculpatului.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Topciu Roman, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de faptul că dânsul este tânăr, anterior nu a fost condamnat, are la întreținere un copil minor, precum și de circumstanțele atenuante - comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni grave, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, și prin urmare nu se căiește. Astfel, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă fără izolarea de societate, stabilindu-i sancțiunea minimă prevăzută de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 30.06.2005) cu aplicarea art.90 Cod penal.

16. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și inculpatul Topciu Roman.

16.1. Procurorul a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând următoarele motive:

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale privind individualizarea pedepsei, precum și de indicațiile instanței de recurs din 13 octombrie 2015, care a menționat inoportunitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, astfel inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă prea blândă, care nu este proporțională și echitabilă pentru infracțiunea comisă și nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut de art.61 Cod penal;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul a comis infracțiunea fiind în funcția de inspector operativ al poliției criminale al Inspectoratului de poliție Rîșcani mun. Chișinău, de gradul de pericol social al infracțiunii comise, consecințele acesteia și nu a luat în considerație faptul că inculpatul, fiind în funcția de serviciu menită pentru asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor Republicii Moldova a săvârșit o infracțiune gravă, nu a recunoscut vina în cele incriminate.

16.2. Inculpatul, în recursul declarat la 26 decembrie 2016 și în recursul suplimentar, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, invocând aceleași motive care au fost expuse în cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a menționat că, instanța de apel nu s-a expus asupra cererii, prin care a solicitat aplicarea Legii cu privire la amnistie, însă în decizie nu se regăsește expunerea instanței de apel în privința acesteia.

17. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și de inculpat, casată total decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

18. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că instanța de apel, rejudecând cauza a conchis că prima instanță incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art.328 alin.(1) Cod penal, deoarece, verificând probele prezentate de către acuzatorul de stat în sprijinul învinuirii demonstrează pe deplin vinovăția inculpatului Topciu Roman de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

În astfel de împrejurări, instanța de recurs a constatat că instanța de apel la rejudecarea cauzei a ignorat prevederile art.436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, totodată, fiind specificat că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția sa, însușind concluziile din decizia instanței de apel din 07 mai 2015 cu mici modificări de text, decizie care a fost casată de către instanța de recurs pentru erorile comise la judecarea cauzei în ordine de apel, erori care au fost indicate de către instanța de recurs în decizia sa din 13 octombrie 2015.

La fel, instanța de recurs a menționat că instanța de apel contrar prevederilor art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, nu a expus temeiul de fapt, adică fapta constatată de instanță, indicând în decizie constatarea faptei așa cum este indicat în sentință, dar cu o altă încadrare juridică, deoarece prima instanță l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe inculpatul Topciu Roman în baza art.328 alin.(1) Cod penal, deși această eroare a fost indicată de către instanța de recurs.

La fel, nu au fost înlăturate divergențele între concluziile rapoartelor de examinare medico-legală și raportul de expertiză medicală, indicate de către instanța de recurs (f.d.101-102 vol. IV).

De asemenea, instanța de recurs a menționat că și soluția cu privire la stabilirea pedepsei inculpatului a fost una și aceeași din decizia instanței de apel din 07 mai 2015, fără a ține cont de concluzia instanței de recurs și practica judiciară cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale.

În concluzie, instanța de recurs a considerat că instanța de apel a ignorat totalmente indicațiile instanței superioare, fiind obligatorii la rejudecarea cauzei, a adoptat o soluție neargumentată la modul cuvenit, fiind prezent temeiul de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

19. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat și admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Topciu Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani.

20. Pentru a pronunța decizia adoptată, **instanța de apel a constatat** că Topciu Roman, deținând funcția de inspector al grupei de combatere a furturilor și răpirii

mijloacelor de transport a poliției criminale al CP sect. Rîșcani mun. Chișinău, cu grad special - locotenent major de politie, în baza ordinului MAI nr.456 ef din 13.11.2009, fiind persoană cu funcție de răspundere în virtutea prevederilor art.123 Cod penal, contrar art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994; art.1, art.2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.14, art.15 din Legea nr.416- XII din 18 decembrie 1990 cu privire la politie precum și a obligațiilor funcționale, care-l obliga să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să i-a măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnitatea și onoarea cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, de comun acord și împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, intenționat a comis acte de tortură asupra lui Roscot Denis în următoarele circumstanțe:

La 09 aprilie 2009, în jurul orei 12:00 min., inspectorul secției poliției criminale al CP sect. Rîșcani mun. Chișinău a MAI, Topciu Roman, împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală (în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o cauză penală separată), aflând-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu în biroul nr.3 din cadrul sectorului nr.4 al CP sect. Rîșcani a CGP mun. Chișinău, urmărind scopul de a provoca, în mod intenționat, dureri sau suferințe puternice, fizice și psihice lui Roscot Denis, a.n. xxxx, cu scopul de a obține de la acesta informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07.04.2009, de al pedepsi pentru participarea la acțiunile de dezordine în masă de la data respectivă, de care este bănuit, cât și pentru al intimida și de a face presiuni asupra lui, i-a aplicat lui Roscot Denis mai multe lovituri cu pumni în regiunea capului și corpului.

Tot el, la aceeași dată în jurul orei 14:00, l-a condus pe Roscot Denis în biroul nr.318 din incinta CPs Rîșcani mun. Chișinău, situat pe str. Miron Costin 5/1, unde continuându-și acțiunile sale intenționate, împreună cu o altă persoană nestabilă de organul de urmărire penală (în privința căreia materialele cauzei penale au fost disjuncte într-o cauză penală separată), urmărind același scop adică de a provoca, în mod intenționat, dureri sau suferințe puternice, fizice sau psihice părții vătămate Roscot Denis, născut în anul xxxx, cu scopul de a obține de la acesta informații și mărturisiri în vederea identificării participanților la acțiunile de dezordine în masă de la 07.04.2009, de al pedepsi pentru participarea la acțiunile de dezordine în masă de la data respectivă,

de care este bănuț, cāt și pentru al intimida și de a face presiune asupra lui, i-a aplicat lui Roscot Denis mai multe lovituri cu pumnii în regiunea capului după care l-au impus să se culce pe podea cu fața în jos și haina peste cap și în continuarea acțiunilor ilegale i-au aplicat numeroase lovituri cu picioarele peste unele regiuni ale corpului.

În urma violenței fizice aplicate asupra cet. Roscot Denis, conform Raportului de expertiză medico-legală nr.xxxx, acestuia i-a fost cauzate leziuni corporale sub forma de traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, fractura oaselor nazale fără deplasarea fragmentelor, la fel echimoză în regiunea ochiului drept, pe antebrațul stâng și pe hemitoracele dreapta, care se califică ca vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Inspectorul secției poliției criminale a CPs Rîșcani mun. Chișinău, Topciu Roman, în calitate de persoană cu funcție de răspundere provocând, în mod intenționat, o durere și o suferință puternică, fizică sau psihică unei persoane, în special cu scopul de a obține de la aceasta sau de la o altă persoană terță informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană a comis ori este bănuță că a comis, de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei, săvârșite de două sau mai multe persoane, a comis o infracțiune prevăzută de art.309¹ al.(3) lit. c) Cod penal - tortura.

În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungând eronat la concluzia de recalificare a acțiunilor inculpatului în baza art.328 alin.(1) Cod penal și în acest sens, instanța de apel a indicat că probatoriul administrat în cauză și verificat în ședința de judecată demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și anume prin declarațiile părții vătămăte Roscot Denis, declarațiile martorilor O. Cepoi, V. Bordea, M. Pavlisciuc, T. Rotaru, V. Barbaroș, Ig. Bulmaga, V. Gnatiuc, P. Ceban, M. Rodnițchi și E. Gusac, ale experților A. Vicol, S. Tighineanu și C. Corbu, cāt și prin materialele cauzei: plângerea lui D. Roscot din 15.04.2009 (f.d.2 vol. I); procesul-verbal de confruntare din 09.04.2009 (f.d.60-61 vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 20.10.2009 (f.d.118-123 vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 20.10.2009 (f.d.111-114 vol. I); procesul-verbal de examinare a registrului de evidență a persoanelor aduse în cadrul CPs Rîșcani (f.d.153-160); procesul-verbal de examinare a fișei de solicitare a asistenței medicale urgente din 18.11.2009 (f.d.189-192 vol. I); procesul-verbal de examinare a registrului de evidență a persoanelor internate și care au refuzat internarea la spitalul Sf. Treime, din 10.11.2009 (f.d.193-197 vol. I); procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din data de 22.10.2009 (f.d.3-4 vol. II); - fișa postului a lui Topciu Roman (f.d.73-74 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 02.11.2009 (f.d.46 vol. II); raportul de examinare medico-legală nr.xxxx din 26.05.2009 - 27.05.2009 (f.d.47 vol. II); raportul de examinare medico-legală nr.xxxx din data de 14.04.2009 (f.d.48-50 vol. II).

Instanța de apel a conchis că probele sus menționate, administrate în cadrul cercetării judecătorești din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității,

veridicității și coroborării reciproce, dovedesc cu certitudine vinovăția lui Topciu Roman în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, iar declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa în cele imputate, instanța le-a apreciat critic, considerându-le ca un mijloc de apărare a acestuia.

La fel, instanța de apel a menționat că nu pot fi reținute argumentele invocate de inculpatul Topciu Roman și anume că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale torturii, ori au fost administrate probe suficiente întru probarea învinuirii formulate inculpatului, circumstanțele cazului fiind analizate cumulativ și apreciate din punct de vedere juridic penal corespunzător declarațiilor părții vătămate Roscot Denis și ale martorilor, care au indicat direct și cu certitudine la persoanele culpabile de săvârșirea infracțiunii de tortură.

De asemenea, instanța de apel a conchis că instanța de fond eronat a încadrat juridic acțiunile inculpatului Topciu Roman în baza art.328 alin.(1) Cod penal, or potrivit tuturor circumstanțelor elucidate, Colegiul penal a reținut că acuizarea formulată învinuitului conform prevederilor art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal este una corectă și întemeiată, iar vinovăția inculpatului Topciu Roman a fost probată pe deplin.

Cu referire la cererea înaintată de inculpat privind aplicarea amnistiei în privința sa, aceasta a fost considerată neîntemeiată, întrucât potrivit art.1 al Legii nr.210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova, amnistia se aplică condiționat și exclusiv față de persoanele bănuite, învinuite și inculpate, care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca fiind persoane ce nu prezintă risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art.art.2-9, 11 și 12.

În temeiul alin.(2) al aceleiași norme legale, căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite de art.57 din Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002, fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise.

În sensul art.57 alin. (1) din Codul penal, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit prin infracțiune.

În acest sens, instanța de apel a menționat că Topciu Roman nu întrunește condițiile legale de a fi aplicat actul de amnistie în privința sa, pe motiv că inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ al.(3) lit. c) Cod Penal, astfel la caz nefiind prezentă căința activă a acestuia, or, inculpatul pe lângă faptul că nu recunoaște vina în cele imputate, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii și nu a conștientizat cele săvârșite, ceea ce face imposibilă aplicarea amnistiei în privința sa.

Instanța de apel a relevat că prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 a fost abrogat art.309¹ Cod penal, fiind totodată modificate și completate

un șir de acte legislative, având ca scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea torturii, printre ele și Codul penal al Republicii Moldova.

Tot, prin această Lege a fost introdus art.166¹ Cod penal - Tortura, tratamentul inuman sau degradant.

În consecință, precum este speța dată, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr. 252, tortura nu a fost decriminalizată, în continuare, fiind pasibile de pedeapsă penală faptele prejudiciabile comise de colaboratorii de politie, în baza art.166¹ Cod penal.

La modificarea Legii penale s-a ținut cont, că Codul penal al Republicii Moldova conține un șir de prevederi aplicabile persoanelor cu funcții de răspundere, acuzați că ar fi recurs la tortură sau maltratare. Astfel, această modificare a exclus posibilitatea recalificării acțiunilor de tortură, prevăzute art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod Penal la prevederile art.166¹ Cod penal - Tortura, tratamentul inuman sau degradant, fapt negativ menționat de CEDO în hotărârile Valeriu și Nicolae Roșea și Pădureț contra Moldovei. Din aceste motive a fost abrogat art.309¹ Cod Penal și nicidecum fapta nu a fost decriminalizată.

În această ordine de idei, instanța de apel a notificat prevederile art.8 și 10 Cod penal, considerând că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția legii din 30.06.2005), fără a agrava situația inculpatului.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Topciu Roman, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de faptul că dânsul este tânăr, anterior nu a fost condamnat, are la întreținere un copil minor, precum și de circumstanțele atenuante - comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni grave, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut și nu a conștientizat vina la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare nu se căiește. Astfel, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă fără izolarea de societate, stabilindu-i sancțiunea minimă prevăzută de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 30.06.2005) cu aplicarea art.90 Cod penal.

21. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de procuror și de inculpatul Topciu Roman.

21.1. Procurorul, invocând temeiurile de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) și pct.10) Cod de procedură penală, susține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, solicită casarea deciziei, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, invocând următoarele:

- inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă prea blândă, care nu este proporțională și echitabilă gravității infracțiunii comise și nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut de art.61 Cod penal;

- inculpatul aplicând acte de tortură în timpul aflării în exercițiul funcției sale, nu numai că a prejudiciat imaginea instituției în care activează, dar și a adus atingere procesului de înfăptuire a justiției;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul a comis infracțiunea fiind în funcția de inspector operativ al poliției criminale, de gradul de pericol social al infracțiunii comise, consecințele acesteia și nu a luat în considerație faptul că inculpatul, fiind în funcția de serviciu menită pentru asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor Republicii Moldova, a săvârșit o infracțiune gravă și nu a recunoscut vina în cele incriminate.

21.2. Inculpatul, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Recurentul consideră că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și acestea nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția. Hotărârea instanței nu este una întemeiată și motivată, instanța de apel greșit a considerat că baza probantă administrată în cauză confirmă vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, deoarece acțiunile și faptele sale au fost legale și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

22. Asupra recursului declarat de procuror, a prezentat referință inculpatul care s-a expus pentru respingerea acestuia.

23. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu dispoziția art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror.

Potrivit conținutului recursului declarat, recurentul invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând actele cauzei, raportate la decizia recurată și criticele procurorului, instanța de recurs conchide că toate alegațiile formulate de recurent sunt vădit neîntemeiate, iar soluția instanței de apel este corectă și legală, în contextul ce urmează se vor puncta raționamentele care au stat la baza acestei concluzii.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că, invocând eroarea de drept prevăzută de pct.6), procurorul menționează despre faptul că instanța de apel nu s-a expus argumentat asupra tuturor motivelor din cererea sa de apel, cu toate acestea dânsul nu relevă expres *asupra căror anume motive* instanța nu s-a pronunțat. Respectiv, în atare situație, Colegiul penal lărgit, reieșind din practica sa constantă, va respinge, ca nefondate, alegațiile titularului dreptului de recurs în această parte, reiterând faptul că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Or, Colegiul nu poate să susțină poziția procurorului precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, având în vedere că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod obligatoriu expunerea amănunțită asupra tuturor elementelor de fapt menționate de părți, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei hotărâri motivate.

În desfășurarea aceleiași idei, instanța de recurs mai specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată, că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate.

După cum rezultă din textul recursului, procurorul consideră că instanța de apel fără a-și motiva soluția, a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui Topciu Roman pe termen de probă, prin ce a ignorat principiul individualizării pedepsei penale, solicitând excluderea prevederilor art.90 Cod penal.

La acest capitol, Colegiul atestă că, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a acestuia. Totodată, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să tina cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care

atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sanctiunea art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, în baza căruia Topciu Roman a fost condamnat, prevede pedeapsa închisorii de la 5 la 10 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Conform prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și termenul de probă, în limitele de la 1 la 5 ani.

Potrivit actelor cauzei, instanța de apel în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal i-a stabilit lui Topciu Roman pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani.

Mai mult, instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că la stabilirea pedepsei, instanța a ținut seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de toate circumstanțele atenuante și lipsa celor agravante, de persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, are la întreținere un copil minor, și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea lui Topciu Roman fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite acestuia.

Prin urmare, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului a respectat prevederile legii, iar în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 5 ani stabilite inculpatului legea nu prevede, deoarece suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art.90 Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni de categorie gravă.

Astfel, Colegiul penal conchide că pedeapsa fixată de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, fiind în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale de care a fost recunoscut vinovat inculpatul, iar aplicarea art.90 Cod penal în privința lui Topciu Roman s-a efectuat în limitele legii, considerând că stabilirea pedepsei condiționate acestuia va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare, nefiind absolut necesară izolarea lui de societate, astfel fiind respectate principiile generale de individualizare a pedepsei.

Totodată, Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent, precum că inculpatul nu a recunoscut vina și nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptei comise, nu poate fi considerat ca o circumstanță agravantă, or, potrivit art.66 Cod de

procedură penală, recunoașterea vinovăției este un drept al vinovatului dar nu o obligație.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care se face referire și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate.

Mai mult, Colegiul penal lărgit reține și faptul că Topciu Roman s-a aflat sub statutul de inculpat o perioadă de peste 7 ani și această circumstanță poate servi un argument suplimentar pentru a nu pune în executare privarea lui de libertate, dar de a-i acorda posibilitatea să stea pe calea corijării fără a fi izolat de societate.

Cu referire la recursul declarat de inculpat.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Analizând textul cererii de recurs, Colegiul constată că titularul acestuia face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, lipsind temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul nu este de acord cu condamnarea în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea faptei imputate.

La acest capitol, Colegiul penal reține că, instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și temeinic a conchis că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal - tortura, adică provocarea în mod intenționat a durerilor și suferințelor fizice puternice unei persoane, cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri, pentru un act pe care aceasta este bănuită că l-a comis.

Astfel, din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere depozițiile inculpatului, a părții vătămate Roscot Denis, ale martorilor O. Cepoi, V. Bordea, T. Rotaru, V. Barbaroș, V. Gnatiuc, M. Rodnițchi și E. Gusac, ale experților A. Vicol, S. Tighineanu și C. Corbu, cât și prin materialele cauzei: plângerea lui D. Roscot din 15.04.2009 (f.d.2 vol. I); extrasul din Registrul de evidență a persoanelor aduse la CP s. Rîșcani mun. Chișinău (f.d.151 vol. I); fișa de solicitare a asistenței medicale urgente din data de 09.04.2009 (f.d.191-192 vol. I); extrasul din Registrul de evidență a internărilor bolnavilor și renunțărilor la spitalizare, prin care sub nr.9976 s-a indicat că pacientul cu numele D. Roscot a fost examinat la 09.04.2009 de neurologi

(f.d.197 vol. I); trimitere-extras eliberată lui D. Roscot la 29.10.2009 (f.d.200 vol. I); procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din data de 22.10.2009 (f.d.3-4 vol. II); fișa postului a inculpatului (f.d.73-74 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din data de 03.09.2012 - 12.10.2012 (f.d.227-237 vol. II); raportul de contraexpertiză medico-legală în comisie nr.xxxx din 03.09.2012 - 03.10.2012; raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx (f.d.47 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx (f.d.48-50 vol. II), probe care sânt detaliat descrise în decizia instanței de apel și care sânt pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în mod obiectiv, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentul recurentului, precum că nu a comis infracțiunea incriminată este neîntemeiat și contravine materialelor cauzei. Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu poate servi drept temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe, care confirmă cu certitudine vinovăția lui și se apreciază de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Respectiv, din actele dosarului, se constată că, Topciu Roman la 09.04.2009 ocupa funcția de inspector al grupei de combatere a furturilor și răpirea mijloacelor de transport a poliției criminale a CP sect. Râșcani mun. Chișinău, potrivit ordinului MAI nr.xxxx xx, fiind persoana cu funcție de răspundere în virtutea prevederilor art.123 Cod penal.

Colegiul penal consideră neîntemeiat și argumentul inculpatului, precum că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale torturii, ori au fost administrate probe suficiente întru probarea învinuirii formulate inculpatului, circumstanțele cazului fiind analizate cumulativ, și apreciate din punct de vedere juridic corespunzător declarațiilor părții vătămate Roscot Denis și ale martorilor, care au indicat direct și cu certitudine la persoanele culpabile de săvârșirea infracțiunii de tortură.

Din materialele dosarului cu certitudine sa constatat că partea vătămată Roscot Denis, fiind audiat în instanța de judecată, a declarat univoc și consecvent că la data de 09.04.2009 a fost maltratat anume de către colaboratorul poliției CP sect. Râșcani mun. Chișinău Topciu Roman. Prin acțiunile ilegale i s-au provocat suferințe psihice și fizice, a fost numit cu cuvinte necenzurate, a fost impus să recunoască ceea ce nu cunoștea, fiindu-i pricinuite vătămări corporale.

Prin urmare, instanța de apel constatând că inculpatul, aplicându-i părții vătămate lovituri cu scopul de a-l obliga pe ultimul de a spune „cu cine a plecat în Piața Marii Adunări Naționale la 07 aprilie 2009, cine au fost organizatorii, ce partid politic l-a obligat, sau i-a propus bani sub pretextul de a ieși și de a protesta în Piața Marii Adunări Naționale. El a spus, că a ieșit de sine stătător, nu a fost obligat de nimeni, a fost o reacție spontană, în acea zi de 07 aprilie 2009, a întârziat fără cinci minute la ore și deja când a parcat, colegii ieșeau din cabinetul de matematică. Careva din colegi i-a comunicat, că nu fac lecții, toți merg la protest. Topciu Roman nu i-a dat crezare, s-a

înfuriat și iarăși i-a tras cu pumnul în regiunea feței. Pe parcurs a mai fost lovit de mai multe ori, inclusiv în CPS Rîșcani și de către alți colaboratori de poliție”, corect a apreciat că părții vătămate i-au fost cauzate dureri și suferințe puternice, ce constituie acte de tortură.

În acest sens, corect a statuat instanța de apel că din concluziile constatate în raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 02.11.2009, rapoartele de examinare medico-legală nr.xxxx din 26.05.2009 - 27.05.2009 și nr.xxxx din data de 14.04.2009, conțin informația completă referitor la leziunile corporale a părții vătămate, vătămări corporale ușoare provocate la data de 09.04.2009.

La acest capitol instanța de recurs menționează că neîntemeiată este și afirmația inculpatului precum că, raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 02.11.2009, raportul de examinare medico-legală nr.xxxx din 26.05.2009 - 27.05.2009 au fost întocmite în baza raportului de examinare medico-legală nr.xxxx din 14.04.2009, iar acesta a fost întocmit din depozițiile părții vătămate, or, aceste raporturi medico-legale au fost efectuate anume în perioada apropiată după săvârșirea infracțiunii, dar nu precum celelalte raporturi, peste 3 ani.

Totodată, la acest capitol, se atestă că, potrivit jurisprudenței Curții Europene, la calificarea torturii ca un tratament inuman, care provoacă suferințe puternice victimei, se i-a în considerație intensitatea durerii cauzate care se determină în funcție de durata tratamentului, consecințele fizice și psihice survenite, modul și metoda de realizare a faptei. Astfel, fiind o noțiune de apreciere, este de competența organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești de a aprecia, în raport cu toate împrejurările reținute în cauză, dacă durerea sau suferințele provocate au fost sau nu puternice.

Mai mult, Colegiul reține că autorul recursului nu aduce careva argumente care ar combate concluzia instanțelor de judecată, dimpotrivă argumentele invocate de recurent în cererea de recurs ordinar repetă argumentele expuse anterior în apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat argumentat și motivat în decizie.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârile CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c.Finlandei).

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-

419 Cod de procedură penală, de aceea recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de inculpatul Topciu Roman sânt vădit neîntemeiate și urmează a fi respinse, ca inadmisibile.

24. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de inculpatul Topciu Roman, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 în cauza penală în privința lui Topciu Roman xxxxx, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 mai 2018.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan